

DU SKAL FORTÆLLE OM BEGIVENHEDER

Af Inger Christensen

Du skal fortælle om begivenheder, der har gjort indtryk i ugens løb, sagde redaktøren. Ja, sagde jeg, mens jeg bladede i kalenderen og at det drejede sig om ugen fra søndag den 20. marts til søndag den 27. marts.

Du skal komme med digteriske kommentarer til aktuelle fænomener i ugens løb, sagde redaktøren. Ja, sagde jeg, og da vi havde lagt røret på, sad jeg og tænkte over det der udtryk 'ugens løb', som han havde brugt, og jeg så pludselig for mig ligesom en vældig sportsbegivenhed, hvor alle jordens mennesker kom løbende gennem det tomme rum uden jord under fødderne, uden at snuble og uden at vige fra den bane rundt om solen hvor jorden plejede at bære dem med sig så let som ingenting. Et fuldkommen begivenhedsløst masseoptrin, hvor det samlede felt gennemførte løbet ved ligesom i farten at skjule alle dem der faldt fra.

Det var bare et kort øjeblik et billede, og så er ugen ellers løbet af sted så nogenlunde som den plejer med den undtagelse selvfølgelig at jeg ugen igennem følte mig forpligtet til at samle på voldsomheder og arbejdsløsheder og urimeligheder, så jeg til sidst, nemlig nu til morgen, har enorme dynger af ulykkelige tilstande liggende, som jeg ikke synes jeg er den rette til at behandle forsvarligt på andre måder end ved at lade dem indgå i de kunstneriske processer, der prøver på at holde sig i gang i min midlertidige og udsatte person.

Det minder mig om en leg jeg er med til at lege for tiden, fordi jeg har en lille dreng, der snart bliver fire, og som siger til mig: Mor du skal gå af rummet, og så når du kommer ind igen, så spørger jeg dig, hvem du er, og så skal du sige at du er en løve. Det gør jeg så. Jeg går ud og kommer ind igen og han siger: Hvem er du? Og jeg siger: Jeg er en løve. Han ligger et sted på gulvet og vender sig lidt mod mig og siger: Goddag løvemor. Jeg er din løveunge. Tag mig op. Så tager jeg ham op og sidder med ham på skødet og vi leger at vi ligger inde i løvens hule. Det har så gentaget sig med alle mulige vilde væsner, som havørne, ulve, sneleoparder og til sidst også med mennesker. På den måde, at jeg skulle komme ind og sige at jeg var en soldat. Jeg tror ikke piger er soldater, sagde jeg spagfærdigt. Men det hjalp ikke, legens regler kunne ikke tilsidesættes så let. Jeg kom altså ind og svarede: Jeg er en soldat. Goddag Krigsmor, sagde han så. Her ligger din lille krigsunge. Tag mig op. Det gjorde jeg så, og det var på den måde vi havnede i krigens hule. Og det er ikke nemt at forklare, hvordan vi kommer ud igen. Han vil sikkert svare med et af sine yndlingsudtryk for tiden: Jeg tror det tager en million år.

Onsdag den 23. marts var der på Politikens forside et billede, som jeg hæftede mig ved på en anden måde. Det kom ligesom til at stå som en flertydig kommentar til de andre begivenheders massive flygtighed. Fotografiet forestillede en mand, der sad med et tæppe over sig, vist nok på en seng, med et barn på skødet. Manden sad og stirrede frem for sig med blikket målbevidst rettet mod det uvisse. Barnet sad og spiste et æble. Som loft over deres hoveder var der udspændt et stort tæppe, formodentlig et indisk bomuldstæppe med et fint mønster hele vejen rundt i kanten, og på midten med en stor sol med blomstrende stråler. Den hang så den kom til at ligne en glorie over mandens hoved. Udtrykket mindede mig om billeder fra overgangen mellem middelalder og renæssance og fik mig til at tænke på at en ny verdensorden måske ville opfinde denne omvending af skildringen af madonna og barnet.

Umiddelbart under billedet stod der med store bogstaver: De skal væk! som om det var en kærlig betragtning der ville redde dem, vi må se at få dem væk, før det er for sent.

Men nedenunder igen stod der at det var Morten og sønnen Tjalve, beboere i Frøstruplejren i Thy, og at dommeren i retten i Thisted havde afsagt en dom, der gik ud på at det hus de havde bygget op af ingenting, det skulle de rive ned igen, så det blev til ingenting igen.

Det er åbenbart en sag, og jeg må indrømme at jeg ikke har sat mig ind i den. Men der er noget der siger mig, at dommeren i Thisted eller i hvert fald hans barnebarns barnebarn vil komme til at stå model til en madonna af en eller anden art. Til et beskyttende og omfavnende princip, hvis kulturen skal overleve på en måde som jorden kan være tjent med.

I den kalender jeg har står ugens vigtigste begivenheder noteret. Det begyndte med forårsjævndøgn og i løbet af ugen blev dagen en time længere. De blå anemoner og violerne sprang ud. Sangdroslen ankom og skrubtudserne begav sig i store flokke ned til vandhullerne for at parre sig. Ved ugens start var månen ikke synlig, da den sluttede var der halvmåne.

Jorden har selvfølgelig haft oceaner af tid og rum til sin rådighed for at indlære alle disse bevægelser. I forhold til det har mennesket kun strejft rundt i nogle få timer og det er ikke ret mange sekunder siden vi lærte at skrive. Men i løbet af de næste brøkdele af sekunder må vi lære at skabe et jordisk samfund, hvor hele foretagendet hviler i sig selv. Det kræver måske at bevidstheden bliver i stand til at synliggøre sig selv. Som om det kunne lade sig gøre at lade alle mennesker på én gang indgå i en slags madonnaskikkelse, og på skødet af denne skikkelse sidder jorden som et lille selvoptaget barn.